

Ilmiö: Uudet perhemallit (ja pakolaisuus)

Kirja: Juuli Niemi, *Et kävele yksin*. WSOY 2016.

Lyhyt kuvaus kirjasta: Yhdeksäsluokkalaiset Ada ja Egzon, mahdollisimman erilaisesta taustasta tulevat tyttö ja poika, rakastuvat. Ada on taiteellisen yksinhuoltajaäidin ainoa lapsi ja Egzonin perhe on kotoisin Kosovosta. Romaani käsittelee heidän suhteensa alun, keskikohdan ja lopun. Teos kuvaa osuvasti nuorten identiteetin etsimistä ja sitä, miltä tuntuu olla nuori. Kirjan kieli on runollista, joten kirja sopii pohdiskelevälle lukijalle.

Tehtävän kesto: 75 min

Muuttuvat ihmissuhteet dialogin avulla

- Kirja pitää olla luettu tunnille tultaessa.
- Oppitunnin alussa opettajajohtoinen pohdinta kirjasta, jonka avulla luokkaa johdatellaan kirjaan liittyviin tehtäviin.
 1. Mitä piditte kirjasta?
 2. Antoiko kirja todenmukaisen kuvan nuorten elämästä?
 3. Oliko kirjalla mielestäsi onnellinen loppu? Millainen olisi ollut surullinen loppu tai toisin päin?

Tehtävänanto:

- Suunnitelkaa pienryhmissä dialogi, joka kertoo Egzonin ja Adan kohtaamisesta 1-2 vuotta kirjan tapahtumien jälkeen.
- Valitkaa jompikumpi paikka ja tilanne, jossa kohtaaminen tapahtuu.
 - Kahvila, jossa Egzon ja Ada kävivät ensitreffeillä (s. 109–111). Jompikumpi on pyytännyt toisen paikalle.
 - Terveyskeskuksen kulmalla (s. 26), johon Egzon aikoinaan piirsi graffitia. Egzon ja Ada tapaavat sattumalta ja jäävät juttelemaan.
- Pohtikaa dialogissa muun muassa seuraavia asioita:
 1. Mitä Ada ja Egzon tekevät nykyään, mitä heille kuuluu?
 2. Onko heillä vielä yhteisiä ystäviä/tuttuja? Millaisissa piireissä he nykyään pyörivät?
 3. Millaisia tulevaisuudensuunnitelmia heillä on?

4. Voit myös pohtia kirjanaikaisia tapahtumia: Mitä olisi pitänyt tapahtua toisin, että pari olisi pysynyt yhdessä? Miten kauan suhde olisi kestänyt?
- Opettaja voi esitellä lähtötilanteeksi esimerkiksi:
 1. Adasta on tullut äiti tai Ada on raskaana. Kuka on isä?
 2. Egzon on saanut potkut kuvataidelukiosta tai joutunut nuorisovankilaan. Miksi?
 3. Adalla on suhde opettajaansa, eikä hän halua kertoa äidilleen, mutta kertoo Egzonille.
 4. Egzon saa kutsuntakuulutuksen Kosovosta, hän joutuu lähtemään asepalvelukseen kahden kuukauden kuluttua. Ada voisi pelastaa Egzonin, jos he menisivät naimisiin.

Dialogin toteuttaminen

- Dialogin tarkoitus on pohtia kirjan henkilöihahmoja ja heidän aikuistumistaan.
- Pienryhmä valitsee keskuudestaan kaksi henkilöä, jotka lukevat dialogin muulle luokalle. Vaihtoehtoisesti dialogin voi äänittää ja se kuunnellaan koko luokan kesken.
- Oppilaat voivat lukea vuorosanat paperista.
- Dialogin pituus on noin yksi sivu.
- Aikaa suunnitteluun on 30–45 minuuttia.
- Lopuksi koko luokka antaa yhteisesti lyhyen palautteen kustakin dialogista.

Lisätehtäviä ja vaihtoehtoisia tehtäviä

- Lisätehtävä. Suunnittele dialogillenne jatkoa.
 - Tämä tehtävä tehdään yksin.
 - Mitä tapahtuisi suunnittelemanne tilanteen jälkeen?
 - Kirjoita tapahtumien jatkosta pieni tarina.
 - Voit päättää itse, tapahtuuko tarinasi samana iltana, viikon päästä, kuukauden päästä vai vuoden päästä.
 - Muista mainita tarinassa tapahtuma-aika!
- Ihmissuhdekartan piirtämistehtävä.
 - Opettajalla on valmiina asiasanat *koulu, nuokkari, koti*.
 - Oppilaat tekevät niiden pohjalta Adalle ja Egzonille ihmissuhdekartat.
 - Keskustelkaa ryhmässä karttojen pohjalta, minkälaisia erilaisia ihmissuhdekuvoja henkilöillä on eri paikoissa.
 - Miten ihmissuhdekartta voisi muuttua vuodessa?

- Kirjoita päiväkirjamerkintä Adan ja Egzonin kohtaamisesta 1-2 vuotta kirjan tapahtumien jälkeen.
 - Voit kirjoittaa joko Adan tai Egzonin näkökulmasta.
 - Tehtävän pituus on noin yksi sivu.
 - Pohdi tehtävässä samoja asioita kuin dialogin suunnittelutehtävässä.
 - Mitä Ada ja Egzon tekevät nykyään, mitä heille kuuluu?
 - Onko heillä vielä yhteisiä ystäviä/tuttuja? Millaisissa piireissä he nykyään pyöriivät?
 - Millaisia tulevaisuudensuunnitelmia heillä on?
 - Voit myös pohtia kirjanaikaisia tapahtumia: Mitä olisi pitänyt tapahtua toisin, että pari olisi pysynyt yhdessä? Miten kauan suhde olisi kestänyt?

Laatijat: Äidinkielen ja kirjallisuuden opetusharjoittelijat, OKL, Turun yliopisto

